

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด

Factors Affecting Household Debt Problems of Members of Tha Sae Agricultural Cooperative Limited

ศิวกร ผลสุขการ,* และวัชระ ศิลป์เสวตร์**

Sivakorn Pholsukkarn, and Watchara Sinlapasaweat

Received: June 9, 2024 Revised: July 30, 2024 Accepted: August 30, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด 2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด จำนวน 282 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 51 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนมากที่สุด คือ ด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพ ส่วนผลการศึกษาด้านสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนมากที่สุดคือ ด้านค่านิยม และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านภาวะเศรษฐกิจ ด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพ ด้านนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาลส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ปัจจัยด้านสังคมพบว่า ด้านค่านิยม ด้านพฤติกรรม ด้านการบริโภคส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: เศรษฐกิจ, สังคม, หนี้สินครัวเรือน

* อาจารย์สาขาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
Lecturer in General Basic Studies, Prince of Chumphon Campus, King Mongkut's Institute of Technology
Ladkrabang

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
Assistant Professor, Department of General Basic Studies, Prince of Chumphon Campus, King Mongkut's Institute
of Technology Ladkrabang

Abstract

The objectives of this study were 1. to examine economic factors affecting the household debt problems of members of the Tha Sae Agricultural Cooperative Limited, and 2. to investigate social factors influencing the household debt problems of these members. The sample consisted of 282 cooperative members. The research instrument was a structured questionnaire comprising 51 items. Data were analyzed using a statistical software package, employing descriptive statistics—percentage, mean, and standard deviation—as well as multiple regression analysis.

The results revealed that economic factors influencing household debt among the cooperative members were generally at a high level, with occupational costs identified as the most significant factor. Similarly, social factors were found to have a high overall impact, with personal values being the most influential. Hypothesis testing further indicated that economic factors—including overall economic conditions, occupational costs, and government support policies—significantly affect household debt problems. In terms of social factors, values, behaviors, and consumption patterns were found to have a statistically significant impact on the household debt issues faced by members of the Tha Sae Agricultural Cooperative Limited.

Keywords: Economy, Society, Household Debt

บทนำ

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยนั้นเกิดปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ซึ่งถือเป็นโรคระบาดใหญ่ที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ แต่ได้มีการแพร่หลายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว รวมถึงมีผลกระทบต่อประเทศไทย ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อส่งผลให้แรงงานหรือบุคคลที่ทำงานในอาชีพแรงงานทั่วไป เช่น กรรมกร ประมง เกษตรกร และหนี้สินครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 4.6 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.5 ต่อ GDP คุณภาพสินเชื่อยังต้องเฝ้าระวังจากการแพร่ระบาด และการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนจะก่อให้เกิดการผิมนัดชำระหนี้ และการก่อหนี้นอกระบบมีแนวโน้มสูงขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564, หน้า 32)

นอกจากนี้รัฐบาลยังมีนโยบายสินเชื่อ เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และต้องการขอสินเชื่อโดยมีนโยบาย Soft Loan เป็นการปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยธนาคาร ผ่านธนาคารพาณิชย์ และนโยบายโครงการธนาคาร เป็นสินเชื่อที่สนับสนุนให้ผู้คนได้ประกอบอาชีพ หรือสินเชื่อเงินสดอาชีพอิสระ ซึ่งจะเป็นเงินทุนหมุนเวียนสามารถใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในการชำระหนี้สินก็ได้ การมีสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนจะช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นผู้สนใจขอสินเชื่อจะมีธุรกิจเล็ก ๆ เป็นของตัวเอง หรือผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ แต่มีความมุ่งมั่นที่จะนำเงินส่วนนี้ไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ ธนาคารออมสินก็ยินดีที่จะให้บริการปล่อยสินเชื่อออมสินให้ผู้ขอสินเชื่อ สินเชื่อออมสินจะให้วงเงินกู้สูงสุดถึง 200,000 บาท อัตราดอกเบี้ยจะเป็นไปตามที่ธนาคารได้กำหนดไว้ โดยที่ไม่ต้องใช้หลักทรัพย์หรือบุคคลในการค้ำประกัน (ธนาคารออมสิน, 2566, หน้า 1)

อำเภอท่าชะะ จังหวัดชุมพร ประชาชนยึดอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลัก เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้อต่อการทำเกษตรกรรม มีสภาพอากาศร้อนชื้นประชาชนในพื้นที่จึงนิยมทำอาชีพเกษตรกรเป็นจำนวนมาก นิยมเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเป็นหลัก อาทิ ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ยางพารา กาแฟ ทุเรียน และสวนผลไม้ต่าง ๆ จากการทำเกษตรของเกษตรกรภายในพื้นที่ที่มีต้นทุนสูงในการทำเกษตร ซึ่งพืชบางชนิด เช่น ทุเรียน กาแฟ มังคุด ในหนึ่งปีจะให้ผลผลิตแค่ 1 ครั้ง และต้นทุนในการปลูกพืชเหล่านี้มีต้นทุนที่สูงทำให้ชาวสวน หรือเกษตรกรส่วนใหญ่ จึงเลือกกู้เงินมาเป็นแหล่งทุนในการทำเกษตร โดยเฉพาะธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์หรือสหกรณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกอยู่ ทำให้มีอัตราที่เสี่ยงค่อนข้างสูงในการผ่อนชำระหนี้สิน และก่อหนี้เพิ่มขึ้น (กรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์, 2563, หน้า 9) จากการแพร่ระบาดของ CO-VID 19 เกษตรกรประสบปัญหาเกี่ยวกับผลผลิตการส่งออกแรงงาน และราคาสินค้า เป็นต้น เกษตรกรขาดสภาพคล่องทำให้ครัวเรือนบางส่วนจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน และต้องหาแหล่งเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ มาลงทุนและใช้สอยในครัวเรือน เพื่อมิให้เกิดผลกระทบในการดำเนินชีวิตและการชำระหนี้ในอนาคต

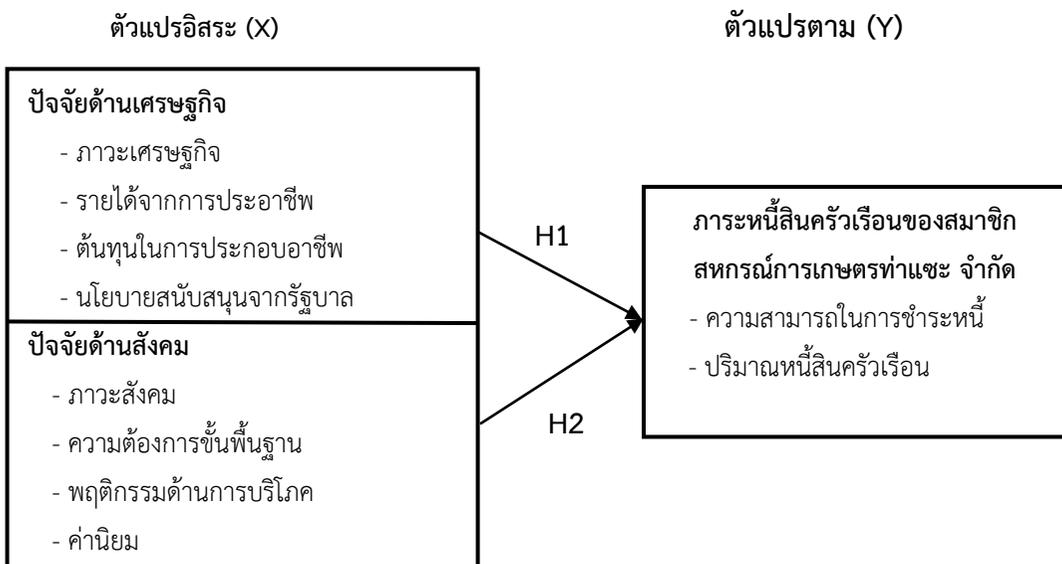
สหกรณ์การเกษตรท่าชะะ จำกัด มีการจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในพื้นที่อำเภอท่าชะะ เมื่อปี พ.ศ. 2507 ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 เป็นสหกรณ์ประเภทเครดิตเพื่อผลิตรวมใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ท่าชะะจำกัดสินใช้” เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2507 มีสมาชิกแรกตั้ง 141 คน ใช้ทุนดำเนินงานจำนวน 400,184.90 บาท เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2512 ได้รับความเห็นชอบเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์การเกษตรท่าชะะ จำกัด” วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งเกษตรกรแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขปัญหา

ให้ลุล่วงไปได้ตามลำพัง บุคคลเหล่านี้จึงรวมตัวกัน โดยยึดหลักช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือเกษตรกรด้วยกัน ให้มีชีวิตที่ดีไม่มีหนี้สิน ซึ่งสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 1,499 คน กลุ่มสมาชิกจำนวน 67 กลุ่ม มีจำนวนหุ้น 2,792,653 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท จำนวนเงินค่าหุ้นรวมทั้งสิ้น 27,928,530 บาท สหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด มีการดำเนินธุรกิจบริการหลายอย่าง โดยเฉพาะการบริการให้สมาชิกกู้เงิน เพื่อช่วยสนับสนุนสมาชิก แต่ทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น สมาชิกสหกรณ์ค้างชำระสินเชื่อ หรือชำระล่าช้าทำให้สหกรณ์ที่ปล่อยสินเชื่อเกิดการขาดทุนจากการทำธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอนว่าสมาชิกมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ที่ค้างชำระสินเชื่อและส่งสินเชื่อล่าช้า ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัดมีความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของสมาชิกอย่างเต็มที่ มีการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพดียิ่งขึ้น ปลอดภัยจากภาวะหนี้สินต่าง ๆ ในการพัฒนาความเป็นอยู่และสร้างรายได้ที่มั่นคงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อภาวะหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด และเป็นแบบอย่างให้กับสหกรณ์การเกษตรต่าง ๆ ในประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อภาวะหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลกระทบต่อภาวะหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ สมาชิกที่ขอสินเชื่อจากสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด ที่มีการกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 959 คน (สหกรณ์การเกษตรท่าแพะ, 2564, หน้า 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด ที่มีการกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด จำนวน 282 คน จำนวนที่แน่นอน ใช้สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1970, หน้า 886) ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลลักษณะคำถามปลายปิด (Close Ended Questionnaire) และเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ สถานภาพในครัวเรือน ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน หนี้สินของครัวเรือน จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด ประกอบด้วย 1. ภาวะเศรษฐกิจ 2. รายได้จากการประกอบอาชีพ 3. ต้นทุนในการประกอบอาชีพ 4. นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล จำนวน 32 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด ประกอบด้วย 1. ภาวะสังคม 2. ความต้องการขั้นพื้นฐาน 3. ค่านิยม 4. พฤติกรรมด้านการบริโภค จำนวน 8 ข้อ

2.2 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง (Validity) ใช้เทคนิค IOC ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถาม = 0.66

2.2.3 ทำการจัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเที่ยงตรงแล้ว และทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คน ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรท่าแพะ จำกัด เพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204) และพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหากมีค่า 0.7 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.870 และเมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่น

ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้เชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 10 วัน เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ในแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพ ต้นทุนในการประกอบอาชีพ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ในแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยสังคม ได้แก่ ภาวะสังคม ความต้องการขั้นพื้นฐาน ค่านิยม พฤติกรรมด้านการบริโภค

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด จำแนกตามความสามารถในการชำระหนี้สิน ปริมาณหนี้สิน โดยวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด โดยการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยเศรษฐกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ซึ่งจำแนกตามภาวะเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพ ต้นทุนในการประกอบอาชีพ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล สรุปได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านภาวะเศรษฐกิจ

ภาวะเศรษฐกิจ	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.85	0.81	มาก
2. ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวจากสภาพของเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.93	0.78	มาก
3. ปริมาณการถือครองที่ดินส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	4.01	0.83	มาก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านภาวะเศรษฐกิจ (ต่อ)

ภาวะเศรษฐกิจ	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
4. การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจที่รวดเร็วส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.94	0.91	มาก
ภาพรวม	3.93	0.83	มาก

จากตาราง 1 ผลการศึกษาพบว่า ด้านภาวะเศรษฐกิจ มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปริมาณการถือครองที่ดินส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจที่รวดเร็วส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.91) ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวจากสภาพของเศรษฐกิจส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 0.78) และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านรายได้จากการประกอบอาชีพ

รายได้จากการประกอบอาชีพ	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. ราคาของผลิตทางการเกษตรส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.85	0.72	มาก
2. รายได้จากการประกอบอาชีพเพียงพอต่อการชำระหนี้สินครัวเรือน	3.93	0.80	มาก
3. รายได้ที่ไม่แน่นอนส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.89	0.89	มาก
4. รายได้ในปัจจุบันเพียงพอต่อการชำระหนี้สินครัวเรือน	3.94	0.75	มาก
ภาพรวม	3.90	0.79	มาก

จากตาราง 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านรายได้จากการประกอบอาชีพ มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายได้ในปัจจุบันเพียงพอต่อการชำระหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ รายได้จากการประกอบอาชีพเพียงพอต่อการชำระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 0.80) รายได้ที่ไม่แน่นอนส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.89) และราคาของผลิตทางการเกษตรส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพ

ต้นทุนในการประกอบอาชีพ	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. ต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรสูงขึ้น เช่น ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่ายา ค่าเก็บเกี่ยวส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	4.09	0.66	มาก
2. ค่าน้ำมันที่สูงขึ้นส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.84	0.75	มาก
3. ราคาผลผลิตที่ตกต่ำส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.94	0.79	มาก
ภาพรวม	3.96	0.74	มาก

จากตาราง 3 ผลการศึกษา พบว่า ด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพ มีระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรสูงขึ้น เช่น ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่ายา ค่าเก็บเกี่ยวส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ราคาผลผลิตที่ตกต่ำส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.79) และค่าน้ำมันที่สูงขึ้นส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล

นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. นโยบายการพักชำระหนี้จากรัฐบาลส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.80	0.78	มาก
2. การประกันราคาพืชผลทางการเกษตรส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.82	0.70	มาก
3. การได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.78	0.81	มาก
4. นโยบายสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือประชาชนส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.69	0.89	มาก
ภาพรวม	3.77	0.80	มาก

จากตาราง 4 ผลการศึกษาพบว่า ด้านนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล มีระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประกันราคาพืชผลทางการเกษตรส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ นโยบายการพักชำระหนี้จากรัฐบาลส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.78) การได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = 0.81) และนโยบายสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือประชาชนส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาปัจจัยสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าชะงัก ซึ่งจำแนกตาม ภาวะสังคม ความต้องการขั้นพื้นฐาน ค่านิยม พฤติกรรมด้านการบริโภค สรุปได้ดังนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านภาวะสังคม

ภาวะสังคม	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. การเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.78	0.76	มาก
2. ภาวะสังคมในปัจจุบันส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.68	0.77	มาก
3. ค่านิยมของสังคมส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.95	0.84	มาก
4. การยกระดับฐานะทางสังคมส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.97	0.75	มาก
ภาพรวม	3.85	0.78	มาก

จากตาราง 5 ผลการศึกษาพบว่า ด้านภาวะสังคม มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การยกระดับฐานะทางสังคมส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ ค่านิยมของสังคมส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.84) การเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = 0.76) และภาวะสังคมในปัจจุบันส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน

ความต้องการขั้นพื้นฐาน	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. ความต้องการในด้านปัจจัยสี่ส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.67	0.73	มาก
2. ความต้องการเป็นที่ยอมรับทางสังคมส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.58	0.81	มาก
3. ความต้องการด้านความสะดวก เช่น รถยนต์ ส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.79	0.80	มาก
4. ความต้องการการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของครอบครัวส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.88	0.69	มาก
ภาพรวม	3.73	0.76	มาก

จากตาราง 6 ผลการศึกษาพบว่า ด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความต้องการการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของครอบครัวส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ความต้องการด้านความสะดวก เช่น รถยนต์ ส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.80) ความต้องการในด้านปัจจัยสี่ส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.73) และความต้องการเป็นที่ยอมรับทางสังคมส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้านค่านิยม

ค่านิยม	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. การประหยัดคอตคอมส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	4.15	0.65	มาก
2. การมีที่อยู่อาศัยที่หรูหราส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.76	0.71	มาก
3. การแข่งขันภายในสังคมที่สูงในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.75	0.68	มาก
4. การนิยมทางวัตถุนิยมต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า โทรศัพท์ เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.83	0.73	มาก
ภาพรวม	3.87	0.69	มาก

จากตาราง 7 ผลการศึกษาพบว่า ด้านค่านิยม มีระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประหยัดคอตคอมส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ การนิยมทางวัตถุนิยมต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า โทรศัพท์ เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.73) การมีที่อยู่อาศัยที่หรูหราส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.71) และการแข่งขันภายในสังคมที่สูงในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมด้านการบริโภค

พฤติกรรมด้านการบริโภค	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สิน	3.67	0.61	มาก
2. ราคาสินค้าบริโภคมีราคาที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.91	0.67	มาก
3. การบริโภคภายในครัวเรือน ที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.89	0.77	มาก
4. จำนวนเงินที่เหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือนส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.81	0.66	มาก
ภาพรวม	3.82	0.68	มาก

จากตาราง 8 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมด้านการบริโภค มีระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ราคาสินค้าบริโภคมีราคาที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ การบริโภคภายในครัวเรือน เช่น อาหาร ของใช้ภายในครัวเรือนที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.77) จำนวนเงินที่เหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือนส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.66) และค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สิน ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด จำแนกตามความสามารถในการชำระหนี้สิน ปริมาณหนี้สิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. ความสามารถในการชำระหนี้	3.90	0.70	มาก
2. ปริมาณหนี้สินครัวเรือน	3.86	0.71	มาก
ภาพรวม	3.88	0.71	มาก

จากตาราง 9 ผลการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ ปริมาณหนี้สิน ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้

ความสามารถในการชำระหนี้	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. จำนวนของหนี้สินที่ต้องจ่ายในแต่ละครั้งส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.80	0.67	มาก
2. ระยะเวลาที่จ่ายหนี้สินในแต่ละครั้งส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.87	0.68	มาก
3. สภาพเศรษฐกิจส่งผลต่อการชำระหนี้ครัวเรือน	3.98	0.75	มาก
4. รายได้ในปัจจุบันส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.95	0.69	มาก
ภาพรวม	3.90	0.70	มาก

จากตาราง 10 ผลการศึกษาพบว่า ด้านความสามารถในการชำระหนี้ มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพเศรษฐกิจส่งผลต่อการชำระหนี้ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ รายได้ในปัจจุบันส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.69) ระยะเวลาที่จ่ายหนี้สินในแต่ละครั้งส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.68) และจำนวนของหนี้สินที่ต้องจ่ายในแต่ละครั้งส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปริมาณหนี้สินครัวเรือน

ปริมาณหนี้สินครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับปัจจัย
1. ปริมาณหนี้สินของท่านส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน	3.77	0.73	มาก
2. ท่านมีกำลังเพียงพอที่จะผ่อนชำระหนี้สินได้ตามกำหนด	3.75	0.69	มาก

ปริมาณหนี้สินครัวเรือน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัจจัย
3. การยืดหยุ่นการชำระหนี้ส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	4.00	0.70	มาก
4. การกู้สินเชื่อปล่อยส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน	3.93	0.73	มาก
ภาพรวม	3.86	0.71	มาก

จากตาราง 11 ผลการศึกษาพบว่า ด้านปริมาณหนี้สินครัวเรือน มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การยืดหยุ่นการชำระหนี้ส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ การกู้สินเชื่อปล่อยส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.73) ปริมาณหนี้สินของท่านส่งผลต่อภาระหนี้สินครัวเรือน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.73) และท่านมีกำลังเพียงพอที่จะผ่อนชำระหนี้สินได้ตามกำหนด ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด โดยการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยเศรษฐกิจ	Unstandardized		Standardized	t	sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
Constant	1.272	.268		4.7555	.000
1. ภาวะเศรษฐกิจ	.242	.039	.323	6.143	.000
2. รายได้จากการประกอบอาชีพ	.092	0.44	.111	2.074	0.390
3. ต้นทุนในการประกอบอาชีพ	.169	.048	.189	3.565	.000
4. นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล	.170	.040	.226	4.244	.000

R = 0.530a R² = 0.281 Adj R² = 0.271 F = 27.112 Sig = 0.000

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ที่มีผลต่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ ภาวะเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพ ต้นทุนในการประกอบอาชีพ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ภาระหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด คือ ความสามารถในการชำระหนี้ ปริมาณหนี้สินครัวเรือน สามารถเขียนเป็นสมการเส้นตรงได้ดังนี้ Y (ภาระหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด) = 1.272 + .242 (ภาวะเศรษฐกิจ) + .092 (รายได้จากการประกอบอาชีพ) + .169 (ต้นทุนในการประกอบอาชีพ) + .170 (นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล)

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยเศรษฐกิจ ด้านภาวะเศรษฐกิจมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ด้านรายได้จากการประกอบอาชีพมีค่า Sig เท่ากับ 0.390 ด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ด้านนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาลมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ลักษณะทางกายภาพ หากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 จึงไม่ยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ ประกอบด้วย 4 ด้าน ภาวะเศรษฐกิจ ต้นทุนในการประกอบอาชีพ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล มีค่า Sig น้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน และรายได้จากการประกอบอาชีพ มีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐาน

โดยปัจจัยด้านเศรษฐกิจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพ ต้นทุนในการประกอบอาชีพ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล โดยปัจจัยดังกล่าว มีประสิทธิภาพร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อปัจจัยเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด มีค่าร้อยละ (Adj R² = 0.271) และมีความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ (SE = 0.33168) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ด้านภาวะเศรษฐกิจ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมากที่สุด (β = 0.242) รองลงมาคือ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล (β = 0.170) ต้นทุนในการประกอบอาชีพ (β = 0.169) และรายได้จากการประกอบอาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยน้อยที่สุด (β = 0.092) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด คือ ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล ต้นทุนในการประกอบอาชีพ และรายได้จากการประกอบอาชีพ ตามลำดับ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยสังคม

ปัจจัยสังคม	Unstandardized		Standardized	t	sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
Constant	1.005	.293		3.436	.001
1. ภาวะสังคม	.083	.045	.097	1.821	.070
2. ความต้องการขั้นพื้นฐาน	.077	.050	.080	1.546	.123
3. ค่านิยม	.225	.051	.229	4.431	.000
4. พฤติกรรมด้านการบริโภค	.366	.048	.404	7.677	.000

R = 0.557a R² = 0.310 Adj R² = 0.300 F = 31.114 Sig = 0.000

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม คือ ภาวะสังคม ความต้องการขั้นพื้นฐาน ค่านิยม และพฤติกรรมด้านการบริโภค ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ภาระหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด คือ ความสามารถในการชำระหนี้ ปริมาณหนี้สิน

ครัวเรือน สามารถเขียนเป็นสมการเส้นตรงได้ดังนี้ Y (ภาระหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด) = $1.005 + .083$ (ภาวะสังคม) + $.077$ (ความต้องการขั้นพื้นฐาน) + $.225$ (ค่านิยม) + $.366$ (พฤติกรรมด้านการบริโภค)

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยสังคม ด้านภาวะสังคมมีค่า Sig เท่ากับ 0.070 ด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน มีค่า Sig เท่ากับ 0.123 ด้านค่านิยมมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ด้านพฤติกรรมด้านการบริโภคมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ลักษณะทางกายภาพ หากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 จึงไม่ยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ประกอบด้วย 4 ด้าน ด้านค่านิยม ด้านพฤติกรรมด้านการบริโภค มีค่า Sig น้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ด้านภาวะสังคม ด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน มีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐาน

โดยปัจจัยด้านสังคมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ภาวะสังคม ความต้องการขั้นพื้นฐาน ค่านิยม พฤติกรรมด้านการบริโภค โดยปัจจัยดังกล่าว มีประสิทธิภาพร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด มีค่าร้อยละ (Adj R² = 0.300) และมีความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ (SE = 0.17697) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ด้านพฤติกรรมด้านการบริโภค มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมากที่สุด ($\beta = 0.336$) รองลงมาคือ ด้านค่านิยม ($\beta = 0.225$) ด้านภาวะสังคม ($\beta = 0.083$) และด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.077$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด คือ พฤติกรรมด้านการบริโภค ค่านิยม ภาวะสังคม ความต้องการขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าแซะ จำกัด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรสูงขึ้น เช่น ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่ายา ค่าเก็บเกี่ยว ส่งผลให้รายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตร และหักต้นทุนทำให้มีกำไรเหลือน้อยทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลง เมื่อนำรายได้ไปหักกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นก็ทำให้รายได้หรือเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือเงินออมลดลง และขาดสภาพคล่องในใช้จ่ายใช้สอยอีกด้วย รวมทั้งด้านภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อรายได้ กลับกันถ้าบุคคลที่ไม่ได้รับผลกระทบก็จะมีรายได้ที่ปกติ หรือเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้รายได้เหลือจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีเงินมาชำระหนี้สินได้ตามกำหนด ด้านนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาลก็ส่งผลกับการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ จากราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำก็มีการประกันราคาจากรัฐบาล เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอที่ให้ชำระหนี้สินครัวเรือนสอดคล้องกับ พลอยปภัส ไชยยานนท์, และวิจิตรศรี สงวนวงศ์ (2564) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สภาวะหนี้สินและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเป็นหนี้กับสหกรณ์

การเกษตร จำนวน 10,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาเป็นหนี้กับสหกรณ์การเกษตร จำนวนเงินมากกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.3 กู้ยืมเงินจากสหกรณ์เพื่อใช้ในการเกษตร 2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน ปัจจัยด้านค่านิยม ได้แก่ การรู้จักบริหาร การวางแผนจัดการเงิน (รับ - จ่าย) มีผลต่อการก่อหนี้ หากรายได้ในอนาคตเพิ่มขึ้น จะใช้จ่ายในปัจจุบันเพิ่มขึ้น สินค้าเงินผ่อนมีแรงจูงใจให้ซื้อสินค้ามากยิ่งขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น สินค้ามีราคาแพงมากขึ้นมีผลต่อการก่อหนี้ นโยบายรัฐบาล มีผลต่อการก่อหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2562) รายงานเชิงวิเคราะห์เรื่อง หนี้สินของครัวเรือนเกษตร พ.ศ. 2560 ศึกษาวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน พบว่า ส่วนใหญ่กู้ยืมมาเพื่อใช้ในการเกษตรมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ในครัวเรือน ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวเพื่อนำไปวางแผนงาน และกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหานี้สินครัวเรือนเกษตรได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการศึกษาปัจจัยสังคม ที่ส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่าชะแอม จำกัด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านค่านิยม ได้แก่ การประหยัดอดออมส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน โดยที่บุคคลมีการประหยัดอดออมที่ดีก็จะส่งผลให้การชำระหนี้สิน หรือการก่อหนี้สินเพิ่มขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น เหตุผลเพราะการที่ไม่นิยมวัตถุนิยมต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า โทรศัพท์ เป็นต้น หรือนิยมพอเหมาะพอควรก็สามารถที่จะลดค่าใช้จ่ายลงไปด้วย การมีที่อยู่อาศัยที่ทรูราก็ส่งผลต่อการก่อหนี้ได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทรภรณ์ แก้วจรรย์ (2558) ได้ศึกษาภาวะหนี้สินของพนักงานจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการเกิดหนี้สินเกิดจากค่าใช้จ่าย ในการผ่อนรถ ผ่อนบ้าน ปัจจัยค่านิยมความเชื่อโชคลาง การเข้าสังคม กระแสวัตถุนิยม เป็นการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ก่อให้เกิดรายจ่ายและภาระหนี้สินตามรวมทั้งการทำงานที่มั่นคง มีสวัสดิการในการกู้ยืมเงิน และมีเงินเดือนที่แน่นอนทำให้ง่ายต่อการกู้ยืมเงินทั้งจากสวัสดิการของหน่วยงาน หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ก็ทำได้ง่ายขึ้นทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ล้วนเป็นเหตุให้เกิดภาระหนี้สินได้ทั้งสิ้น รองลงมาคือ พฤติกรรมการบริโภค ได้แก่ ราคาสินค้าบริโภคมีราคาที่สูงขึ้นส่งผลต่อภาวะหนี้สินครัวเรือน เช่น อาหาร ของใช้ภายในครัวเรือนที่สูงขึ้น จำนวนเงินที่เหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือนส่งผลต่อจำนวนเงินที่เหลือ หลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ภายในครัวเรือน ภาวะสังคมนั้นส่งผลต่อภาวะหนี้สินไม่มาก และความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น ปัจจัยสี่ ความปลอดภัยต่าง ๆ การมีชื่อเสียง ก็ไม่ส่งผลต่อภาวะหนี้สินมากนัก สอดคล้องกับ ฐิติชญาภรณ์ สุรินทร์ (2560) ศึกษาเรื่อง ภาวะหนี้สินและการแก้ไขภาวะหนี้สินของกำลังพลกรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดหนี้สินของกำลังพล ประกอบด้วย 3 ปัจจัยด้วยกัน คือ 1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับเงินเดือน สถานภาพ การมีอายุยังน้อย ได้รับระดับเงินเดือนที่ไม่สูงมาก มีสวัสดิการน้อย มีภาระค่าใช้จ่ายในการครองชีพ อายุยังน้อยขาดความรู้ในการวางแผนค่าใช้จ่าย ขาดความยั้งคิด ส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายเกินความจำเป็น 2. ปัจจัยพฤติกรรมและสังคม การบริโภค ค่านิยมการเข้าสังคมเพื่อนฝูง การใช้จ่ายที่เกินจำเป็น 3. ปัจจัยองค์การการได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ ช่วยลดค่าใช้จ่ายของกำลังพล การออกระเบียบข้อบังคับการขอกู้ยืมเงินที่ชัดเจน ช่วยลดการก่อหนี้ของกำลังพลลงได้ ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กันที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้สินของกำลังพล ผลการศึกษามาตรการ

การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือมาตรการแก้ไขภาวะหนี้สินของกำลังพลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการที่ผ่านมามีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายผู้บังคับบัญชา แต่ยังไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สินของกำลังพลได้มาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรทำแยะ จำกัด ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินมากที่สุดคือ ด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพ และปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้สินครัวเรือนมากที่สุดคือ ด้านค่านิยม การประหยัดและอดออม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ควรร่วมมือกันสนับสนุนการประกอบอาชีพให้มั่นคงและยั่งยืน เพื่อลดหนี้สินครัวเรือนลงและมีเงินออมมากยิ่งขึ้น ควรมีการจัดอบรมสัมมนา อบรมปลูกฝังให้ประชาชนมีวินัยทางการเงิน เช่น การออมเงิน การจัดสรรเงินออมในทุก ๆ เดือน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ให้ผู้สนใจค้นคว้าวิจัยใช้เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเจาะลึกด้วยการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ หรือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Disruption) โดยเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมสนทนา โดยมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้จุดประเด็น ซึ่งจะทำได้ข้อมูลนอกเหนือจากการนำเสนอ และให้มีการวิจัยเชิงคุณภาพแล้วผู้วิจัยขอเสนอให้เป็นการทำวิจัยเชิงปริมาณด้วยเช่นกัน รวมถึงปรับเปลี่ยนสถานที่และกลุ่มประชากรในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2563). **ภาวะเศรษฐกิจภาคสหกรณ์ไทย ปี 2563**. สืบค้น ตุลาคม 21, 2566, จาก https://www.cad.go.th/main.php?filename=infor_pavath.
- รัฐิชญาณมณ สุรินทร์. (2560). **ภาวะหนี้สินและการแก้ไขภาวะหนี้สินของกำลังพลกรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หนาการกรุงไทย. (2559). **เศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน**. สืบค้น พฤศจิกายน 27, 2566, จาก <http://www.ktb.co.th/ktb/th/economy>.
- หนาการออมสิน. (2566). **สินเชื่อโครงการหนาการประชาชน**. สืบค้น ธันวาคม 10, 2566, จาก <https://www.gsb.or.th>.
- ภัทธารภรณ์ แก้วจรรย์. (2558). **ภาวะหนี้สินของพนักงานจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พลอยปภัศ ไชยยานนท์, และวิจิตต์ศรี สงวนวงศ์. (2564). การวิเคราะห์สภาวะหนี้สินและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ในเขตภาคเหนือ. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**, 10(1), 63 - 75.
- สหกรณ์การเกษตรท่าแซะ. (2564). **การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์**. สืบค้น พฤศจิกายน 26, 2566, จาก https://nikomthasaecoop.com/?fbclid=IwY2xjawJ22cNleHRuA2FlbQlxMABicmlkETFkBWZURW15anpRTVZRcWJiAR6ipx85nzcgZKkR1Xw6SFef5fdyQx1_72vLt_cEDelJ9cfuePSwiVUFYcdt-g_aem__BOm_nvea4BGsFs8gj0p8Q.
- สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). **เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สองของ ปี 2564**. สืบค้น ธันวาคม 20, 2566, จาก https://www.nesdc.go.th/more_news.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). **หนี้สินของครัวเรือนเกษตร พ.ศ. 2560**. สืบค้น เมษายน 8, 2563, จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/pubs/ebook/House_debt_2560/files/assets/basic-html/index.html#1.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing** (5th ed). New York: Harper & Row.
- Yamane T. (1970). **Statistic: An introductory analysis**. Tokyo: Harper International Edition.

